

Työ- ja elinkeinoministeriö, Opetus- ja kulttuuriministeriö, Suomen Pysyvä Edustusto Bryssel EUE

NEUVOSTORAPORTTI TEM2019-00290

KOY Haapsaari Jani(TEM), Lehtinen 09.05.2019
Jonna(UM), Kauppinen
Petteri(OKM)

Asia

Epävirallinen kilpailukykyministereiden (tutkimus) kokous 3.4.2019 Bukarestissa

Kokous

Epävirallinen kilpailukykyministerikokous 03.04.2019 - 03.04.2019

Bukarestissa pidettiin 3.4.2019 epävirallinen kilpailukykyministerikokous. Suomea kokouksessa edusti alivaltiosihteeri Petri Peltonen työ- ja elinkeinoministeriöstä. Kokouksessa keskusteltiin jäsenvaltioiden välillä vallitsevan tutkimus- ja innovaatiotoiminnan tasoerojen sekä Mustanmeren alueen tutkimus- ja innovaatiotoimintaa koskevan eurooppalaisen strategisen kehityksen kehittämisestä.

Kokouksen ensimmäisen keskustelun aiheena oli jäsenvaltioiden välillä vallitsevan tutkimus- ja innovaatiotoiminnan tasoerojen (ns. innovaatiokuilu) pienentäminen. Romanian tutkimus- ja innovaatioministeri Nicolae Hurduc toi esille tarpeen kaventaa kansallisia ja eurooppalaisia tasoeroja T&I-sektorilla käyttämällä oikeudenmukaisia ja riittäviä instrumentteja, sekä teeman relevanssin koheesiopolitiikan kannalta. Tutkimus-, innovointi- ja tiedeasioista vastaava komissaari Carlos Moedas kuvasi avauspuheenvuorossaan Horizon Europe -puiteohjelman neuvottelujen edistymistä, kertasi miten yhteistyölinkkejä ja avoimuutta lisäämällä voidaan vastata edellämainittuihin haasteisiin myös puiteohjelman avulla. Samalla hän painotti, että Euroopan ulkopuolisten kilpailijamaiden panostukset tutkimukseen ja innovointiin ovat kunnianhimoiset.

Keskustelua käytiin puheenjohtajavaltio Romanian toimittaman kysymyksen pohjalta toimien riittävytydestä vastaamaan tähän unionin haasteeseen.

Suomen puheenvuorossa todettiin Horizon Europe -puiteohjelman neuvottelujen nopean edistymisen helpottavan myös jatkokäsittelyä. Samalla tuotiin esille Euroopan tarve korkealaatuiselle sekä relevantille tieteelle ja tutkimukselle. Nämä elementit ovat tarpeellisia kestävän kasvun agendassa, siirtymässä vähähiiliseen digitalouteen sekä globaalin kilpailukykyyn kannalta. Kansainvälinen kilpailu T&I:ssä on kovaa, joten kansallisten ja eurooppalaisten toimenpiteiden laajuus ja integroituneisuus ovat tärkeitä tällä saralla. Tutkimus, tiede ja innovointi ovat myös keskeisiä tekijöitä ja mahdollistajia tulevaisuuden modernissa teollisuuspolitiikassa. Lopuksi ilmaistiin aikomus käsitellä näitä teemoja heinäkuun epävirallisessa kilpailukykyministereiden kokouksessa Helsingissä.

Jäsenvaltiot kiittivät Euroopan parlamentin kanssa maaliskuussa saavutettua osittaista yleisymmärrystä puiteohjelmasta. Puheenvuoroissa korostuivat tuki synergian lisäämiselle rakennerahastojen ja muiden rahoituslähteiden kanssa, sekä toivotettiin tervetulleeksi korkean laadun säilyttäminen ensisijaisena toiminnan ja rahoituksen kriteerinä.

Keskusteluissa todettiin, että heikommin pärjäävien jäsenmaiden osallistumisen lisäämiseen tähtäävät toimet Horizon Europe –puiteohjelmassa ovat tervetulleita. Useiden jäsenmaiden puheenvuoroissa korostettiin kuitenkin kansallisten T&I-panostusten ja -ohjelmien merkitystä vielä tärkeämpänä ponnahduslautana kansainväliseen huippulaatuun perustuvaan T&I-toimintaan. Sveitsin, Norjan ja Islannin osallistumista ja panosta pidettiin myös tärkeänä seuraavassa puiteohjelmassa.

Iltapäivän keskustelussa aiheena oli Mustanmeren alueen tutkimus- ja innovaatiotoimintaa koskevan eurooppalaisen strategisen kehyksen kehittäminen. Puheenjohtaja Romania toi esille Mustanmeren parantuneen ympäristötilan sekä alueen tarjoamat mahdollisuudet. Komissaari Moedas totesi Mustanmeren tarjoavan mahdollisuuksia monitieteiselle yhteistyölle ja tiedediplomatialle sekä viittasi alueen parantuneeseen ympäristötilaan. Muiden jäsenvaltioiden puheenvuoroissa korostui myönteisyys alueelliseen merentutkimukseen sekä näiden synergioiden hyödyntämiseen mukaan lukien Mustanmeren osalta. Hyviä käytäntöjä on saatavilla muilta olemassa olevilta merialueiden yhteistyöverkostoilta EU:n sisällä. Romania ilmaisi lopuksi aikomuksensa perustaa tekninen työryhmä eurooppalaisella tasolla kehyksen jatkokäsittelyä varten sekä strategisen kehyksen agendan julkaiseminen toukokuussa.

Suomen edustajat

Alivaltiosihteeri Petri Peltonen, erityisasiantuntija Jonna Lehtinen, opetusneuvos Petteri Kauppinen, EU-avustaja Noomi Saarinen, erityisasiantuntija Jani Haapsaari

Asiakirjat

Puheenjohtajan epävirallinen keskusteluasiakirja (Presidency informal discussion paper) 1) Reinforcing and spreading excellence, including by fostering wider participation throughout the Union, 2) Development of a European strategic framework for cooperation in research and innovation in the Black Sea Region

Liitteet

Viite

Asiasanat	innovaatiot, kilpailukykyneuvosto, Mustameri, tutkimus- ja kehittämistoiminta
Hoitaa	TEM, UM
Tiedoksi	EUE, LVM, MMM, OKM, OM, PE, PLM, SM, STM, VM, VNK, VTV, YM